

האם בדיקות MRI בקרב נשאי הגן למחלת הנטינגטון

יעזרו לנו להבין את התופעה של ANOSOGNOSIA?

Jenna Hanrahan, HD BUZZ , 15 Sep , 2025

השאלה של המחקר הייתה האם התופעה של ANOSOGNOSIA היא הדחקה רגשית או שמדובר בתהליך שמקורו בשינויים במוח שניתן לראותם בבדיקות MRI .

במושג אנוסוגנוסיה מדברים על הכחשה או התעלמות מהסימפטומים של המחלה כאשר כל מי שסובב את החולה ער ויודע שקיימים סימפטומים למחלתו. ההדחקה וההתעלמות מתסמיני המחלה היא בעיה לא רק של החולה אלא של כל מי שסובב אותו או מטפל בו. כתוצאה מההכחשה האדם יכול לסרב ללכת ליעוץ רפואי, הוא עלול להימנע מלקיחת תרופות או ללכת לטיפול, יכול לקבל החלטות שאינן בהלימה למצבו ולהיכנס לעימותים ומשברים ביחסים עם הקרובים לו.

לא פעם אנו נפגשים עם בני משפחה או חברים של האדם שמסבירים לנו כמה קשה להתנהל מול אותו חולה בגלל שהוא עקשן, נוקשה " ומסרב להכיר במציאות". המחברת קוראת לזה אבחנה סטיגמטית של העקשנות שמקורה נירולוגי, כפי שנראה בהמשך.

(stubbornness stigma)

כדי לענות על שאלת המחקר בדקו החוקרים תוצאות MRI של 570 אנשים שרובם היו נשאי הגן בשלב פרה סימפטומטי או בשלב ראשון של המחלה ובעבר היו חלק ממחקרי

Predict HD or Track HD.

המשתתף עצמו ואדם קרוב לו מילאו שאלון , כל אחד בנפרד, בנוגע להיבטים התנהגותיים, דרכי חשיבה והתנהגות רגשית. נעשתה השוואה בין שני השאלונים בדגש על סימפטומים המתייחסים לחוסר אנרגיה, אימפולסיביות, ובעיות בהתארגנות היומיומית. ככל שהפער בין המשתתף למלווה גבוה יותר כך המדד של התעלמות מסימפטומים גבוה יותר. לאחר מכן נבחנו תוצאות ה-MRI במטרה לראות אם יש קשר מובהק בין תוצאות ה-MRI והמדד של אנוסוגנוסיה.

במחקר נמצא שיש שבעה אזורים במוח שקשורים למדד של ANOSOGNOSIA והם:

Globus pallidus, putamen, caudate, basal forebrain, substantia nigra, angular gyrus and cingulate cortex.

לכל אחד מהאזורים הללו יש קשר לתפקודים שונים כמו תנועה, למידה, זיכרון ורגשות.

אזור אחד היה קשור חזק במיוחד לתופעה של אנוסגנוסיה- GLOBUS PALLIDUS. לכן ניתן לומר שהוא יכול לשמש כמנבא של התופעה של התכחשות לתסמיני המחלה. אזור זה במוח קשור לשליטה בתנועות ולכך שהתנועה שלנו תהיה חלקה ויעילה. ככל שה- MRI מראה שיש התכווצות (SHRINKAGE) של האזור הזה כך האדם **פחות מודע** לסימפטומים של המחלה.

התוצאות הללו מלמדות שאצל חולי הנטינגטון בתחילת המחלה ההכחשה אינה עניין של אופי, עמדה או חשיבה לקויה אלא ביטוי לשינויים אמיתיים שמתחוללים במוחם.. זה נותן לבני המשפחה ולמטפל הראשוני להבין עם יותר הכלה וחמלה את הסיטואציה של אנוסגנוסיה. זה יכול אולי להפחית ולו במעט תסכול או סטיגמה ולאפשר לבני המשפחה לקבל החלטות מושכלות יותר.